

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 290

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen
Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma
İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının
Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/491)**

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/491 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Gerekçesi	4
• Dışişleri Komisyonu Raporu	5
• Tasarı Metni	7
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	7
• Mutabakat Muhtırası Metni	8

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

21/10/2011

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-385/3341

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı’nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 26/9/2011 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/491)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

Ülkemizin yurtdışında gerçekleştirdiği teknik ve kalkınma yardımlarını yürütme görevini üstlenen Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığının (TİKA) Yemen’de hayata geçireceği projeler için yasal bir zemin tesis etmek amacıyla Türkiye Cumhuriyeti adına TİKA ve Yemen Cumhuriyeti adına Planlama ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı’nca yürütülecek olan Mutabakat Muhtırası ile;

İki ülke arasındaki ekonomik, ticari, teknik, eğitim, kültürel ve sosyal alanlarda işbirliğini geliştirmek ve teşvik etmek,

Yemenli uzmanları, yönetici kadrosunu, diplomatları, üst düzey yöneticileri, bilim insanlarını, öğrencileri ve uygulanacak projelerden yararlanacakları eğitmek, teknik yardım sağlamak ve gerektiğinde söz konusu eğitim ve yardımları finanse etmek,

Sağlık, kültür, tarım, ekonomi, altyapı, teknoloji ve Yemen Cumhuriyetinin kalkınması ile ilgili diğer alanlarda teknik işbirliği ve denizaşırı teknik yardım yapılmasını sağlamak,

Türk tarafının Yemen’de gerçekleştireceği teknik ve kalkınma yardımlarını yürütme görevini üstlenen TİKA’nın bu ülkede hayata geçireceği projeler için yasal bir zemin tesis etmek,

amaçlarıyla taraflarca 26 Ağustos 1991 tarihinde imzalanan ve 27 Temmuz 1995 tarihinde yürürlüğe giren “Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının taraflar arasındaki ekonomik ilişkiler ve işbirliğinin temelini oluşturduğu kabul edilerek, 16 Mayıs 2008 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.

Mutabakat Muhtırasının iki ülke arasındaki dostluk ilişkilerini, ekonomik, ticari, teknik, eğitim, kültürel ve sosyal işbirliğinin geliştirilmesine imkan sağlayacağı öngörülmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

7 Haziran 2012

Esas No: 1/491

Karar No: 236

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 21/10/2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 31/10/2011 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 31/5/2012 tarihli 32 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; iki ülke arasında ekonomik, sosyal ve teknik iş birliğini geliştirmek ve Yemen’de TİKA tarafından hayata geçirilmesi planlanan projelerin hukuki altyapısını oluşturmak amacıyla 16 Mayıs 2008 tarihinde imzalanan Mutabakat Muhtrasının onaylanması uygun bulunmuştur.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Komisyon tarafından Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>
İstanbul	İstanbul	Mardin
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Rıza Alaboyun</i>	<i>Emrullah İşler</i>	<i>Tunca Toskay</i>
Aksaray	Ankara	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Ediboğlu</i>	<i>Sinan Oğan</i>	<i>Faik Tunay</i>
Hatay	Iğdır	İstanbul

Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Muş</i>	<i>Osman Oktay Ekşi</i>	<i>Osman Taney Korutürk</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Abdullah Çalışkan</i>	<i>İdris Bal</i>	<i>Hasan Karal</i>
Kırşehir	Kütahya	Rize
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Burhan Kayatürk</i>	
Samsun	Van	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE YEMEN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA KALKINMA İŞBİRLİĞİNE
YÖNELİK MUTABAKAT MUHTIRASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUN-
DUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 16 Mayıs 2008 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırası”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE YEMEN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA KALKINMA İŞBİRLİĞİNE
YÖNELİK MUTABAKAT MUHTIRASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUN-
DUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı V.

M. M. Eker

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı V.

H. Yazıcı

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı V.

E. Günay

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı V.

R. Akdağ

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
YEMEN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
KALKINMA İŞBİRLİĞİNE YÖNELİK
MUTABAKAT MUHTIRASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır);

iki ülke arasındaki mevcut dostluk ilişkilerine dayanarak, aralarındaki ekonomik, sosyal ve teknik işbirliğini geliştirmek ve genişletmek *arzusuyla*,

ülkelerin geçerli mevzuat ve düzenlemelerine *bağlı kalarak*,

taraf larca 26 Ağustos 1991 tarihinde imzalanan ve 27 Temmuz 1995 tarihinde yürürlüğe giren "Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması"nın Taraflar arasındaki ekonomik ilişkilerin ve işbirliğinin temelini oluşturduğunu *kabul ederek*,

aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır.

Madde 1

Amaç

Taraflar, ülkelerinin ortak çıkarlarına yönelik olarak, aralarındaki ekonomik, ticari, teknik, eğitim, kültürel ve sosyal alanlarda işbirliğini geliştirmek ve teşvik etmek amacı ile işbirliği yaparlar.

Madde 2

İlgili Kurumlar

Bu Muhtıra çerçevesinde geliştirilen işbirliği programı Türkiye Cumhuriyeti adına Türk İşbirliği Kalkınma İdaresi Başkanlığınca ("TİKA") ve Yemen Cumhuriyeti adına Planlama ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı'nca koordine edilir.

Madde 3

Uygulama

a. İşbu Muhtıra'da belirlenen proje ve faaliyetler, tarafların sorumlulukları, katılımcıların görevleri ve projelerin uygulama planlarını içeren özel anlaşma program veya projelerin geliştirilmesi ile uygulanır.

b. İşbu Muhtıra ile uygulanan program, proje ve faaliyetler, Yemen Cumhuriyeti Hükümeti'nin stratejisi, politikası ve öncelikleri esas alınarak ve taraflarca mutabık kalınarak belirlenir.

Madde 4 **Türk Tarafının Yükümlülükleri**

Türk tarafı:

- a. Uzman, eğitimci, danışman, asistan ve diğer personel gönderilmesini (Türk tarafınca Yemen Cumhuriyeti'nde görevlendirilen tüm personel bundan böyle "Görevlendirilen Uzmanlar" olarak anılacaktır);
- b. Çeşitli program, proje ve faaliyetler çerçevesinde kullanılacak malzeme ve ekipmanın teminini;
- c. Yemenli uzmanların, yönetici kadrosunun, diplomatların, üst düzey yöneticilerin, bilim adamlarının, öğrencilerin ve projelerden yararlananların Yemen içinde ve dışında eğitimini;
- d. Teknik yardım ve eğitim programlarının düzenlenmesi, ve gerektiğinde finansmanını;
- e. Yardımların koordinasyonu ve uygulanması amacı ile uzman görevlendirilmesini;
- f. Uzmanların görevlendirilmeleri nedeniyle ortaya çıkacak maaş giderleri, gidiş-dönüş ulaşım masrafları ve gerekli diğer masraflar gibi giderlerin ödenmesini;
- g. Eğitim, sağlık, kültür, tarım, ekonomi, altyapı, teknoloji ve Yemen Cumhuriyeti'nin kalkınması ile ilgili diğer alanlarda teknik işbirliğinin ve denizaşırı teknik yardımın koordinasyonunun yürütülmesini sağlayacaktır.
- h. TİKA, öngörülen proje ve faaliyetlerin gerektirdiği koordinasyonun sağlanması amacı ile bir Program Koordinasyon Ofisi (PKO) açabilir. PKO açılması halinde, TİKA tarafından aşağıdaki yükümlülükler yerine getirilecektir:
- i. PKO'nun çalışmaları için gerekli olan malzeme ve donanımı sağlamak,
- ii. PKO'nun, yerel personeli de dahil olmak üzere, personelini seçmek,istihdam etmek ve ücretlerini ödemek,
- iii. PKO'nun ulaşım ihtiyaçları için gerekli ulaşım hizmetlerini sağlamak,
- iv. PKO'nun elektrik, su, ısıtma ve benzeri ihtiyaçlarına yönelik belirlenen masrafları karşılamak.

Madde 5 **Yemen Tarafının Yükümlülükleri**

Yemen tarafı:

- a. Proje ve faaliyetlerin belirlenmesi, geliştirilmesi ve uygulanması sırasında "Görevlendirilen Uzman"lara gerekli tüm bilgileri;
- b. "Görevlendirilen Uzman"ların Yemen Cumhuriyeti'ndeki faaliyetleri süresince çalışmalarına kolaylık sağlayacak önlemlerin alınmasını;
- c. Uygulanan proje ve faaliyetlerde kullanılmak üzere, Yemen Cumhuriyeti'nde alımı yapılan veya TİKA tarafından Yemen'e gönderilen ekipman ve malzemelerin başta gümrük vergisi olmak üzere her türlü vergi, harç ve sair mali yükümlülükten muaf tutulmasını;
- d. TİKA tarafından "Görevlendirilen Uzman"ların kişisel eşyaları için gümrük vergisi ve diğer vergi muafiyetleri almalarının kolaylaştırılmasını;

- e. TİKA tarafından “Görevlendirilen Uzman”larının gerekli ilaç, yiyecek, içecek ve diğer harcanabilir maddeleri ithal etmeleri konusunda yardımcı olunmasını;
- f. Gereken hallerde, “Görevlendirilen Uzman”ların ücretsiz vize almalarını sağlayacaktır.
- g. PKO ve personeline Yemen’de bulunan benzer uluslararası kuruluşlar ve personelleri ile diğer ülke temsilcilerine tanınan kolaylık, ayrıcalık ve dokunulmazlıkların da sağlanması için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

Madde 6 **Finansman**

- a. İşbu Muhtıra’ya uygun olan tüm proje ve faaliyetlerin masraflarının hangi oranda karşılanacağı proje bazında belirlenecektir.
- b. İşbu Muhtıra’dan kaynaklanan proje ve faaliyetler için TİKA tarafından diğer uluslararası ve ikili donörler ile işbirliğine gidilebilir.

Madde 7 **Ekipmanın Statüsü**

TİKA tarafından uygun görüldüğü takdirde, proje ve faaliyetlerin uygulanmasında TİKA tarafından satın alınan ekipman ve materyal ve diğer malzemelerin mülkiyeti, proje ve faaliyetlerin tamamlanmasının ardından Yemen Cumhuriyeti’ne devredilecektir.

Madde 8 **Anlaşmazlıkların Halli**

İşbu Muhtıra hükümlerinin yorumu ve uygulanması ile ilgili olarak taraflar arasında ortaya çıkabilecek ihtilaf, anlaşmazlık ve iddialar iyi niyet ve karşılıklı görüşmeler yoluyla çözülecektir.

Madde 9 **Değişiklikler**

İşbu Muhtıra, herhangi bir zamanda tarafların yazılı muvafakatı ile gözden geçirilebilir veya tadil edilebilir. Söz konusu değişiklikler taraflarca belirlenen tarihte yürürlüğe girer ve işbu Muhtıra’nın bütünsel bir parçasını oluşturur.

Madde 10
Yürürlüğe Girme, Süre ve Sona Erme

- a. Bu Muhtıra, tarafların Muhtıra'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç hukuk prosedürlerini tamamladıklarını teyit eden son bildirimlerini teati ettikleri tarihte yürürlüğe girer.
- b. Bu Muhtıra, beş (5) yıllık süre ile yürürlükte kalacak olup, taraflardan herhangi birince Muhtıra'nın olağan geçerlilik süresinin sona ermesinden en az üç ay önce feshetme niyetinin yazılı olarak karşı tarafa bildirilmemesi halinde aynı şartlarla kendiliğinden beş sene daha uzar.
- c. Muhtıra'nın sona ermesi durumunda bu Muhtıra'nın hükümleri, Muhtıra'nın sona erdiği tarihte henüz tamamlanmamış olan proje veya programlar için geçerli olmaya devam edecektir.

İşbu Muhtıra, Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde olarak ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere ikiye orijinal nüsha olarak 16/05/2008 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Türkçe ve Arapça metinler arasında tercüme çelişkisi bulunduğu takdirde İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ
ADINA

YEMEN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ
ADINA

Musa KULAKLIKAYA
Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi
Başkanı

Noria Abdulla AL-HAMAMI
Yemen Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi

